

# André Ebben, dendroloog met een passie voor ontwerpen

*Kun je in het kort vertellen wie je bent, hoe oud je bent en waar je arbeidzaam leven of vak uit bestaat?*

Ik ben Adriaan Ebben, geboren 20 september 1926 te Cuijk. Mijn grootvader heeft ons bedrijf opgericht in 1860. Hij werd opgevolgd door twee zonen. De firma naam was toen J.H. Ebben en Zonen. Van 1948 tot 1950 was ik in militaire dienst in Nederlands Indië.

In 1952 begon ik voor mezelf. In 1953 splitste het bedrijf J.H. Ebben en mijn vader kwam bij mij in mijn bedrijf. We gingen verder onder de naam André Ebben C.V. In 1954 overleed mijn vader en ik ging vervolgens met mijn broer Harrie verder onder de naam André Ebben B.V. Harrie overleed in 1975 en ik zette de zaak voort tot 1989. In dat jaar kwamen mijn vier zonen als vennoten in de Ebben Holding onder de naam 'Ebbenhout'. Daaronder ressorteerden de Boomkwekerij, het Tuincentrum 'Malden' (opgericht 1965), Boomkwekerij Ebben B.V. Handelskwekerij (sinds 1974), en het Tuinaanlegbedrijf. Bij de heropening van Tuincentrum Malden op Hemelvaartsdag 1977, hebben wij een demonstratie boomtransport door de lucht gegeven door met een Sikorsky helikopter een grote boom te laten verplaatsen. In 1990 hebben wij in Cuijk complete nieuwbouw doorgevoerd met kantoren en een grote loods, aangepast aan de specialisatie laan-

bomen. En momenteel bouwen we weer!

*Wat voor scholing en/of opleiding op dendrologisch gebied heb je gehad?*

Na acht jaar lagere school te Cuijk ben ik naar de Handelsschool 'Ruwenberg' in Sint Michielsgestel gegaan. Goede herinneringen heb ik nog aan frater Sylvius. Van hem moest ik elke dag één plant leren, maar dan wel helemaal, naam, toenaam, gebruik, kweekwijze, herkomst, natuurlijke standplaats, evt. cultivars enz. enz. En op zon- en feestdagen moesten dat er **twee** zijn! Ik heb ook les gehad van grote namen: Prof. Bijhouwer, Dr. Venema en Dr. Boom. Deze laatste (het was oorlogstijd) werd betaald met boter en eieren!

*Waar komt de liefde voor het kwekersvak vandaan?*

De liefde voor het vak heb ik vooral van mijn vader, het zit in de genen.

*Hoe zag in grote lijnen je dendrologische 'carrière' eruit? Hoe kijk je hierop terug? Heeft het je gegeven wat je graag wilde of verwachtte?*

Ik heb altijd de markt gevolgd en geprobeerd iets eerder met een nieuwe trend te zijn dan de concurrent. Overlevingsstrategie! In de jaren '50 - '60 werd veel plantsoen gestekt

door WSW bedrijven. De werknemers daar vonden het maar lastig om *Berberis* te stekken, vanwege de doornen, dus die stapten over op ander sortiment. Wij sprongen in dat gat en hebben vele duizenden *Berberis* gestekt en doorgekweekt. Er was vraag naar.

Tenslotte zijn alleen bomen overgebleven. Die bepalen immers het stadsbeeld en het landschap.

*Wat is het leukste of meest opmerkelijke dat je hebt meegemaakt? Heb je nog boeiende anekdotes te vertellen?*

Naast boomkweker was ik ook tuinarchitect. Veel plannen gemaakt en uitgevoerd, vooral voor gemeentes, maar ook voor grote firma's zoals Haskoning en A.K.U. te Arnhem. Ik ben door het hele land gereisd om voor hen

plannen te maken en uit te voeren voor hun nieuwe bedrijfsgebouwen en hele nieuwbouwwijken. Grote tuinen heb ik ontworpen en aangelegd voor bekende persoonlijkheden, zoals Dries van Agt en de commissaris van de koningin in Limburg, Kremers.

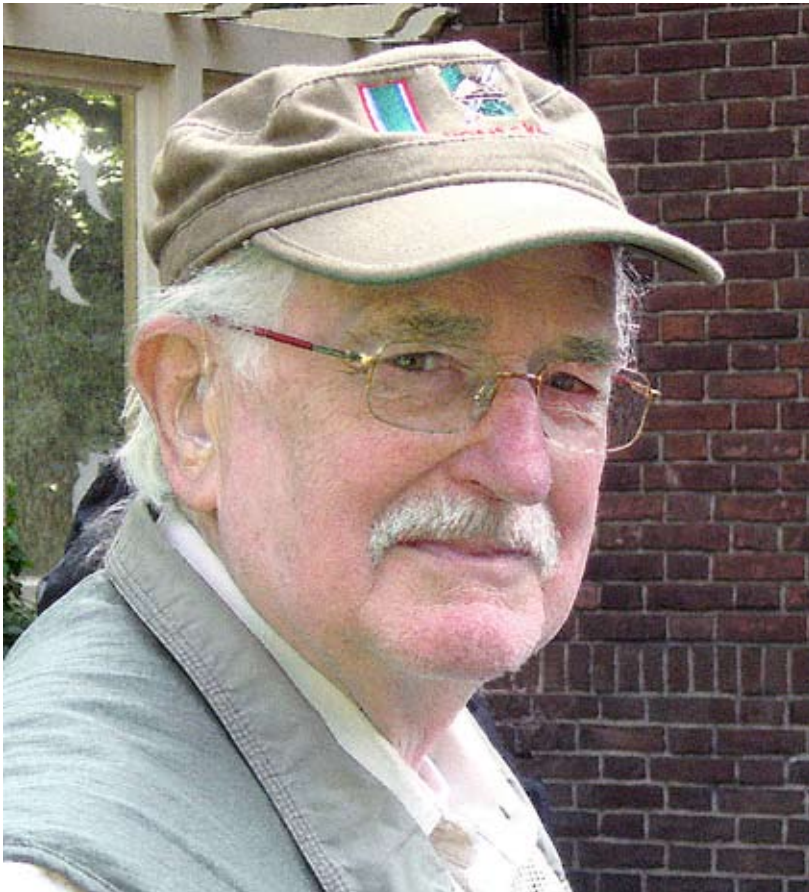
Op het tuincentrum in Malden heb ik een eigen cursus van 12 avonden gegeven (Tuinliefhebbers cursus). Hieraan hebben ruim 500 mensen deelgenomen! Vermeldenswaard is ook een cursus aanleg en verzorging van erfbeplantingen rond boerenbedrijven.

Mijn grootste passie zat eigenlijk in de ontwerpsfeer.

Het bouwen van onze eerste hoogwerker was leuk en uitdagend. Het idee ontstond in de smeerkuil. Ik zag hoe mijn zoon een auto vóór- en achteruit bewoog om aan de smeernippels te komen door aan de aandrijf- stang te draaien. Ik dacht toen: iets wat

André Ebben, mei 2011

Foto: Koos Slob



horizontaal werkt moet ook verticaal kunnen! Een stuur erop, een vóór- en achteruit gang erop, en zo is het idee uitgewerkt en het functioneerde prima!

De noodzaak tot deze stap kwam uit Duitsland van de fa. Lappen in Kaldenkirchen (de persoonlijke antichrist van mij, iets waar ik nu hartelijk om kan lachen). Lappen was de eerste die het had over bomen 'mit durchgehendem Leittrieb'. Die moesten wij dus ook hebben, maar omdat onze hoogwerker nog gebouwd moest worden en een fabrieksklare te breed was voor onze smalle rijen, heb ik

*Vind je het belangrijk om je kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?*

Dat vind ik heel belangrijk. Ik heb veel cursussen gegeven; daar vloeiende weer veel werk voor de tuinaanleg uit voort en dat alles zonder reclame!

*Als je opnieuw kon/moest beginnen, zou je dan weer de keuze voor boomkwekerij doen?*

Ik zou absoluut dezelfde keuze maken, want ik heb nooit spijt gehad van wat ik deed of nog doe.

***Anekdoten genoeg, lees mijn boek EB EN VLOED (helaas niet te koop, in familiebezit), dat staat vol met herinneringen en anekdoten uit een rijk verleden.***

een list bedacht. Omdat bomen toch verplant moeten worden, rooiden wij de bomen, bonden de stokken er aan en plantten vervolgens de bomen weer terug.

*Wat was het moeilijkste en/of het vervelendste dat je hebt meegemaakt?*

Elk bedrijf kent ups en downs. In de 70er jaren was er een bestedingsbeperking, dat was een moeilijke tijd; maar Duitsland zocht zware bomen. Gemeentelijke kwekerijen zoals in Den Bosch en Tilburg hadden grote bomen over. Ik bemiddelde hierin, rooide de bomen met onze rupsmachine en leverde jonge bomen terug ter compensatie/verrekening. Dat was onze redding! In deze periode had ik ook een aangepaste zakelijke nieuwjaarswens. In 1980 stuurde ik aan onze relaties een stukje zoethout (*Glycyrhiza glabra*) in een envelop om op te knabbelen in plaats van op het potlood. (Op een houtje bijten).

Heel vervelend vind ik wind! Die blaast al je bomen omver of tenminste scheef. Je bent trouwens altijd afhankelijk van het weer in onze branche.

*Heb je nog bijzonderheden die je wilt vertellen?*

Ik heb nog tal van leuke herinneringen, zoals de vele interessante en leerzame excursies met de NDV. Met trots denk ik terug aan 12 maart 2005, toen ik de bronzen Doorenbospenning mocht ontvangen.

Met de boomkwekers van de NCB zijn we ooit naar Italië geweest. Wij zijn toen ook in Rome geweest. Dat was in de tijd dat planten met gedraaide takken in zwang kwamen, *Corylus avellana* 'Contorta' e.d. In de bus werd toen het 'Concilie Contortum' georganiseerd (als Brabanders waren we toen allemaal katholiek). In de bus heb ik vervolgens aan de medereizigers uitgelegd waarom planten met gedraaide takken zo in de belangstelling stonden. Daar ben ik nog tot paus gekozen! Dat zijn leuke dingen. Eén aardig voorval wil ik nog vertellen. Ik werd een keer ontboden op het bureau van P.A.M. Buys. Daar hadden ze voor mij bomen op de tekenplank getekend zoals zij die graag wilden gebruiken. Mijn antwoord daarop was kort en bondig: voor dergelijke bomen moeten jullie bij een timmerman zijn, maar niet bij mij.